

Przygotowania do Świąt Bożego Narodzenia

Cele lekcji

Cele ogólne

- Wyposażenie uczestników w wiedzę o przygotowaniach do świąt Bożego Narodzenia na dawnej wsi.
- Kształtowanie szacunku dla tradycji ludowych i zwyczajów bożonarodzeniowych.
- Rozwijanie kreatywności i zdolności manualnych podczas wykonywania ozdób świątecznych.
- Rozwijanie współpracy i aktywności uczestników w trakcie zajęć praktycznych.

Cele szczegółowe – uczeń:

- Poznaje znaczenie i funkcję kalendarza adwentowego oraz tradycji związanych z przygotowaniem do świąt.
- Rozumie symbolikę stołu wigilijnego, betlejki, podłaźniczek, choinki i snopu zboża.
- Poznaje zwyczaje związane z Wigilią: post, pierwsza gwiazdka, dzielenie się opłatkiem, liczba potraw.
- Wykonuje ozdoby świąteczne i stroi podłaźniczkę indywidualnie oraz wspólnie z grupą.
- Potrafi wyjaśnić znaczenie zwyczajów i zachowań wigilijnych („Jaki we wilijo taki cały rok”).
- Współpracuje w grupie podczas zajęć warsztatowych.
- Wyraża kreatywność poprzez działania plastyczne i dekoracyjne.

Cele lekcji w języku uczestnika

Po zajęciach uczestnik:

- Wiem, kiedy obchodzimy Boże Narodzenie i jakie są tradycje przygotowań do świąt.
- Wiem, co to jest betlejka i podłaźniczka oraz jak je przygotowano na dawnej wsi.
- Wiem, ile potraw spożywano podczas Wigilii i co oznacza post.
- Potrafię przygotować własną ozdobę świąteczną i wspólnie stroić podłaźniczkę.
- Potrafię współpracować z innymi przy wykonywaniu ozdób.
- Rozumiem, że zwyczaje bożonarodzeniowe są częścią tradycji i dziedzictwa kulturowego.

Formy pracy

- Praca zbiorowa – rozmowa kierowana, pogadanka o tradycjach świątecznych.
- Praca warsztatowa – wspólne strojenie podłaźniczki i indywidualne wykonywanie ozdób.
- Praca indywidualna – własne prace dekoracyjne.
- Działania praktyczne i twórcze.

Metody pracy

- Metoda samodzielnego dochodzenia do wiedzy – obserwacja i uczestnictwo w przygotowaniach świątecznych.
- Metoda problemowa i sytuacyjna – pytania o znaczenie tradycji, symbolikę potraw i ozdób.
- Giełda pomysłów – dzielenie się doświadczeniami i interpretacjami tradycji świątecznych.
- Metody praktyczne – realizacja zadań wytwórczych (strojenie podłaźniczek, wykonywanie ozdób).
- Metody asymilacji wiedzy – pogadanka, opowieści o zwyczajach bożonarodzeniowych.

Kształtowane kompetencje uczestnika

- Umiejętność słuchania i wypowiadania się.
- Kreatywność i zdolności manualne podczas wykonywania ozdób świątecznych.
- Wiedza o tradycjach i kulturze ludowej.
- Współpraca w grupie podczas zajęć praktycznych.
- Szacunek dla dziedzictwa kulturowego i lokalnych zwyczajów.

Wymagania podstawy programowej I–III

Edukacja polonistyczna

Uczeń:

- 1.1 uważnie słucha wypowiedzi nauczyciela i innych osób,
- 1.3 uczestniczy w rozmowie, zadaje pytania i udziela odpowiedzi,
- 1.4 wypowiada się w formie prostych zdań na temat omawianych zagadnień,
- 1.6 wzbogaca słownictwo związane z poznawanymi tematami i tradycjami.

Realizacja w scenariuszu:

- Rozmowa o zwyczajach przygotowań do świąt Bożego Narodzenia na dawnej wsi.
- Dyskusja o symbolice stołu wigilijnego, betlejki i podłaźniczek.
- Opowieści o postach, liczbie potraw i znaczeniu Wigilii.

Edukacja społeczna

Uczeń:

- 2.1 identyfikuje się ze swoją rodziną i społecznością lokalną,
- 2.3 poznaje tradycje i zwyczaje związane z regionem i kulturą narodową,

- 2.4 rozumie znaczenie świąt i uroczystości w życiu społecznym,
- 2.6 współpracuje w grupie podczas wykonywania wspólnych zadań.

Realizacja w scenariuszu:

- Omówienie przygotowań do świąt na dawnej wsi i roli rodziny w przygotowaniach.
- Wspólne strojenie podłazniczki i dzielenie się doświadczeniami.
- Uczestnictwo w zajęciach warsztatowych związanych z dekorowaniem izby.

Edukacja plastyczna

Uczeń:

- 4.1 podejmuje działalność twórczą, wykorzystując różnorodne materiały i techniki plastyczne,
- 4.2 tworzy prace inspirowane kulturą i tradycją,
- 4.3 rozwija wyobraźnię i kreatywność poprzez działania artystyczne.

Realizacja w scenariuszu:

- Wykonanie ozdób świątecznych indywidualnie.
- Wspólne dekorowanie podłazniczki.

Edukacja przyrodnicza

Uczeń:

- 3.1 rozpoznaje zmiany zachodzące w przyrodzie w różnych porach roku,
- 3.3 dostrzega oznaki nadchodzącej zimy i wykorzystuje naturalne materiały (igliwie, siano, zboże),
- 3.4 rozpoznaje wybrane rośliny i surowce wykorzystywane w tradycji ludowej.

Realizacja w scenariuszu:

- Obserwacja i wykorzystanie naturalnych materiałów do dekoracji podłazniczek i betlejki.

Wymagania podstawy programowej IV–VIII

Historia (IV-VIII)

Uczeń:

- I.1 poznaje elementy dziedzictwa kulturowego Polski,
- I.2 rozumie znaczenie tradycji i obrzędów w życiu społeczności,
- II.3 poznaje życie codzienne ludzi w przeszłości,
- III.2 dostrzega związki między tradycją a współczesnością.

Realizacja w scenariuszu:

- Omówienie przygotowań do świąt Bożego Narodzenia na dawnej wsi.
- Analiza symboliki ozdób i stołu wigilijnego.
- Porównanie dawnych i współczesnych zwyczajów świątecznych.

Język polski (IV-VIII)

Uczeń:

- I.1 uważnie słucha wypowiedzi innych osób i rozumie ich sens,
- I.3 uczestniczy w rozmowie na określony temat,
- III.1 tworzy spójne wypowiedzi ustne na określony temat,
- III.2 uczestniczy w rozmowie i dyskusji, wyrażając własne zdanie.

Realizacja w scenariuszu:

- Opisywanie obserwowanych zwyczajów i znaczenia dekoracji świątecznych.
- Dzielenie się doświadczeniami związanymi z przygotowaniem do Wigilii.

Plastyka (IV-VII)

Uczeń:

- I.1 podejmuje działania twórcze, wykorzystując różnorodne materiały i techniki plastyczne,
- I.2 tworzy prace plastyczne inspirowane kulturą i tradycją,
- I.3 rozwija wyobraźnię i kreatywność.

Realizacja w scenariuszu:

- Tworzenie ozdób świątecznych indywidualnie i grupowo.
- Projektowanie i dekorowanie podłużniczek i elementów betlejki.